

**СУДДЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

вул. Жилянська, 14, Київ, 01033

Міністру економіки, довкілля
та сільського господарства України

Олексію СОБОЛЕВУ

вул. М. Грушевського, 12/2,
Київ,
01008

Шановний пане Олексію!

У провадженні Конституційного Суду України перебуває справа за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів другого речення абзацу другого, абзацу третього частини першої статті 12, абзацу другого пункту 3 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану“ від 15 березня 2022 року № 2136–ІХ зі змінами.

Відповідно до приписів частини четвертої статті 59 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та з метою забезпечення повного й об’єктивного розгляду справи прошу Вас висловити позицію стосовно порушених у конституційному поданні питань.

Прошу надати відповідь до 22 жовтня 2025 року.

Додаток: копія конституційного подання на 9 арк.

З повагою

суддя-доповідач

Віктор ГОРОДОВЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
Мінекономіки**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

від _____ 20__ р. № _____

На № 357-005-12/3430 від 08.10.2025 р.

Судді Конституційного Суду
України

Віктору ГОРОДОВЕНКУ

Шановний Вікторе Валентиновичу!

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України розглянуло конституційне подання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Лубінця Д. В. про визнання такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення речення другого абзацу другого та абзацу третього частини першої статті 12, а також абзацу другого пункту 3 розділу “Прикінцеві положення” Закону України від 15.03.2022 № 2136 “Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану” (далі – Закон № 2136) і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 45 Конституції України кожен, хто працює, має право на відпочинок. Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи у нічний час.

Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень (стаття 64 Конституції України).

Статтею 64 Конституції України визначено перелік прав і свобод людини і громадянина, які не можуть бути обмежені навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану. Водночас право на відпустку не визначено таким, що не може бути обмежено.

Частинами першою та третьою статі 1 Закону № 2136 визначено, що Закон № 2136 визначає особливості проходження державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, особливості трудових відносин працівників усіх підприємств, установ, організацій в Україні незалежно

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Мінекономіки

Підписувач **Марчак Дарія Миколаївна**

Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000D35A0200CD010800

Дійсний з 30.07.2025 13:45:16 по 30.07.2027 13:45:16

Конституційний Суд України

12 / 131 від 27.01.2026

4701-05/8096-05 від 27.01.2026

від форми власності, виду діяльності і галузевої належності, представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні, а також осіб, які працюють за трудовим договором, укладеним з фізичними особами, у період дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України “Про правовий режим воєнного стану”.

У період дії воєнного стану не застосовуються норми законодавства про працю, законів України “Про державну службу”, “Про службу в органах місцевого самоврядування”, інших законодавчих актів, що регулюють діяльність державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування у частині відносин, врегульованих Законом № 2136.

Статтею 4 Закону України від 15.11.1996 № 504/96-ВР “Про відпустки” (далі – Закон № 504) встановлено види відпусток: щорічна, додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творча відпустка, та інші.

Згідно з пунктом 1 частини першої зазначеної статті до щорічних відпусток віднесено, зокрема, основну відпустку (стаття 6 Закону № 504); додаткову відпустку за роботу із шкідливими та важкими умовами праці (стаття 7 Закону № 504) та додаткову відпустку за особливий характер праці (стаття 8 Закону № 504).

Відповідно до частини першої статті 6 Закону № 504 щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Абзацами першим і другим частини першої статті 12 Закону № 2136 (із урахуванням змін, внесених Законом України від 22.11.2023 № 3494-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань” (далі – Закон № 3494), передбачено, що у період дії воєнного стану надання працівнику щорічної основної відпустки за рішенням роботодавця може бути обмежено тривалістю 24 календарні дні за поточний робочий рік.

Якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить більше 24 календарних днів, надання не використаних у період дії воєнного стану днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. За рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати.

Таким чином, частиною першою статті 12 Закону № 2136 передбачається право, а не обов'язок роботодавця у період дії воєнного стану обмежити 24 днями тривалість щорічної основної відпустки працівника, визначеної статтею 6 Закону № 504.

Слід звернути увагу, що обмеження надання щорічної основної відпустки стосується виключно тієї відпустки, що надається за поточний робочий рік. На невикористані відпустки працівника за попередні робочі роки не поширюються обмеження, передбачені частиною першою статті 12 Закону № 2136.

Згідно з абзацом третім частини першої статті 12 Закону № 2136 у період дії воєнного стану надання працівнику будь-якого виду відпустки (крім

відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустки у зв'язку з усиновленням дитини) понад щорічну основну відпустку, передбачену абзацом першим цієї частини, за рішенням роботодавця може здійснюватися без збереження заробітної плати. Надання невикористаних днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. За рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати.

Вказані зміни також передбачають право, а не обов'язок роботодавця у період дії воєнного стану надавати працівнику невикористані дні будь-якого виду відпустки (крім відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустки у зв'язку з усиновленням дитини) понад щорічну основну відпустку, передбачену абзацом першим частини першої статті 12 Закону № 2136, без збереження заробітної плати. Тому працівникам, які мають право на такі оплачувані відпустки, за рішенням роботодавця ці відпустки можуть бути надані у період воєнного стану.

Разом з тим повідомляємо, що відповідно до Положення про Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2025 № 903 (зі змінами), Мінекономіки не надає оцінки конституційності законів України, інших нормативно-правових актів чи їх окремих положень.

З повагою

Заступник Міністра економіки, довілля
та сільського господарства

Дарія МАРЧАК

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 09:17:26 27.01.2026

Назва файлу з підписом: 0_Конституційний Суд України 05-105658-25.pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 10.4 КБ

Назва файлу без підпису: 0_Конституційний Суд України 05-105658-25.pdf
Розмір файлу без підпису: 216.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Марчак Дарія Миколаївна

П.І.Б.: Марчак Дарія Миколаївна

Країна: Україна

РНОКПП: 3087114925

Організація (установа): МІНЕКОНОМІКИ

Код ЄДРПОУ: 37508596

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 04:01:19
27.01.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП ТОВ "ДЕПОЗИТ САЙН"

Серійний номер: 6FA97849F1B2570D0400000D35A0200CD010800

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Серійний номер носія особистого ключа: Не визначено

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAAdES detached)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.07.03 13:00